SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI. No. 124. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JULY 1, 1994. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 1-го ЛИПНЯ 1994. Ч. 124. РІК CI.

„Перемогти — це не моя мета", — сказав Л. Кучма

Київ (УНІАР). — Тут 20-го червня відбулася пресова конференція за підсумками першої тури виборів Президента України. Один з членів команди Леоніда Кучми запевнив, що „новий курс, запропонований Л. Кучмою, користується популярністю в народі". Сам Л. Кучма додав, що більшість інших депутатів користується у передвиборчій боротьбі саме його програмою. Він знову повторив скарги на нерівні можливості в користуванні засобами масової інформації. На запитання про використання ним самим приватних засобів масової інформації у Донецькому та Києві, а також виступ на російській телевізії „Останкіно", Л. Кучма відповів, що „Леонід Кравчук робив це у значно більшому обсязі".

Найважливішими Л. Кучма назвав підсумки виборів у Криму, де, як відомо, за нього проголосувало 83 відс. виборців. „Крим продемонстрував себе абсолютно нормальною частиною України", — ствердив Кучма. Далі він сказав: „Перемогти — це не моя мета. Моя мета — хоч є інформаційна блокада довести до широкого загалу власні погляди і думки на становище у державі". На думку Кучми, між Кримом і Україною мають бути договірні відносини. Це зніме міжетнічні суперечки всередині України і полегшить двостороннію співпрацю з Росією і країнами СНД.

На іншій пресовій конференції на одній з виборчих дільниць Л. Кучма пообіцяв змінити фіксований курс карбованця і податкову політику. На запитання, як він ставиться до того, що Верховна Рада може обмежити уповноваження Президента, Кучма відповів: „Тоді хтось із нас має зрезигнувати". На запитання „Ви чи парламент?" відповідь була: „Я сказав 'хтось'. Навіщо мені приходити, щоб відразу ж резигнувати... Але я думаю, що до цього не дійде".

Верховна Рада працює

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 28-го червня, сесія Верховної Ради України продовжила працю. Зареєструвалися 242 депутати. В порядок денний на тиждень включено 26 питань.

На пропозицію народного депутата Олега Вітовича до розгляду включено питання про тимчасове припинення вивозу ядерної зброї з території України. Депутат Лесь Танюк запропонував створити депутатську групу для розслідування питання про кредит на суму 500 мільйонів долярів, наданий З'єднаними Стейтами Америки, згідно з публікацією в газеті „Ню Йорк Таймс", Акціонерному товариству „Земля і люди", що його очолює перший заступник голови Верховної Ради України Олександер Ткаченко.

На денному засіданні депутати 212-ма голосами „за" схвалили за основу зміни і доповнення до ст. 7 закону про міліцію. В новій редакції цієї статті зазначується, що в Республіці Крим міліцією керує заступник міністра внутрішніх справ України у Криму, начальник Головного управління МВС України у Криму. Ця особа призначається і звільняється з посади Кабінетом Міністрів за внеском міністра внутрішніх справ України. Цей законопроєкт ще має бути деталізований.

В. Масол скорочує працівників

Київ (УНІАР). — Тут 28-го червня прем'єр-міністер України Віталій Масол підписав розпорядження про скорочення штату працівників Кабінету Міністрів. Документом передбачена ліквідація чотирьох структурних підрозділів апарату Кабінету Міністрів. У низці відділів зменшено число працівників. У результаті цих змін штат апарату Кабінету Міністрів зменшиться на 158 осіб, або 20 відсотків.

УВКРада відбула чергове засідання

Київ (д-р Василь Верига). — 27—30 травня ц. р. Українська Всесвітня Координаційна Рада (УВКРада) відбула чергове III робоче засідання з представниками Західньої і Східньої діяспори. Засідання було заплановане як виїзне до селища Батурин у Чернігівській області, колишньої столиці гетьмана Івана Мазепи. З уваги на те, що цього року припадає 350-ліття народин гетьмана Івана Мазепи, Президія УВКРади вирішила відзначити цю річницю великого гетьмана окремою програмово-науковою конференцією „Іван Мазепа в контексті історії України" з участю 12 доповідачів, про життя, діяльність і значення Мазепи в історії України.

Спершу ціла програма робочих зборів з участю Т-ва „Україна" та Т-ва „Просвіта", як і відзначення 350-ліття народин гетьмана Івана Мазепи, була плянована на 28—29 травня, але, як виявилося, ця програма була завелика, тому робоче засідання розпочалося ще в Києві 27-го травня о 3-ій год. по полудні.

Програма була належно підготована. Звіти, в тому числі й фінансовий, були дуже детально приготовані, а програма точно накреслена.

Голова УВКРади та Т-ва „Україна" Іван Драч відкрив збори, привітав учасників і виголосив вступну доповідь. З доповідями виступили також голова Т-ва „Просвіта" Павло Мовчан та Д. Грицюк, директор видавництва „Рада". Михайло Слабошпицький звітував за Секретаріят УВКРади, а Станіслав Лазебник за Т-во „Україна". В слід за тим слово-привіт виголосив отаман Українського Козацтва ген. В. Мулява, депутат Верховної Ради України. Він поінформував про діяльність нової ВР.

Одночасно він висловив жаль, що Уряд досі не визнав Українського Козацтва як суспільно-громадського стану України, а в той же час російське козацтво організує своє велике коло (тобто Раду) в Криму на території України.

О. Десняк-Руденко, звітуючи про українців у Росії, заявив, що Росія не є готова схвалити законодавство у справі багатокультурности, вважаючи, що все, що живе на території Російської федерації, повинно влитися в одне широке російське море. Тому він хоче пропагувати цю справу, інформуючи про політику багатокультурности Канади, де така політика провадиться вже понад 20 років.

Довша дискусія розвинулася над бюджетом, який секретаріят УВКРади виготовив у сумі 22,000 ам. дол., але присутні учасники зборів того бюджету не прийняли. Одночасно проголошено також збірку окремого фонду на відбудову Батурина.

На цьому засіданні вдалося обговорити заледве перших п'ять точок, при чому питання бюджету не було закінчено. Як виходить зі звіту Секретаріяту УВКРади, за минулий рік не вив'язалися зі своїх бюджетових зобов'язань сім організацій західньої діяспори, в тому числі КУК, а також „прогресивне" ТОУК, членство якого викликало стільки застережень з боку національних організацій. Зі східньої діяспори не вплатила членського внеску жодна організація, а від України тільки три — Т-во „Україна", „Крим-Континенталь" і Союз Українок України.

Василь Бобенко, заступ-

(Закінчення на стор. 4)

В Україні відбудеться фестиваль естрадної пісні

Київ. — Тут 9—10-го липня з ініціятиви відомого співака і композитора, народного артиста України Івана Поповича, а також концертної фірми „Іванко" та редакції „Вісті з України" відбудеться міжнародний фестиваль під гаслом „Українці всього світу, єднаймося!".

Концерти, у яких візьмуть участь українці з усього світу, відбудуться в республіканському палаці „Україна" в Києві. У фестивалі візьме участь концертно-естрадна оркестра телерадіомовної компанії під керівництвом народного артиста України Ростислава Бабича.

Це буде фестиваль не тільки естрадної пісні, але також танців, гумору і поетичного читання. Очікуються гості з близького і далекого закордону. Телефакс фірми „Іванко" (044) 216-8968. Можна звертатися також на телефакс газети „Вісті з України" у Києві (044) 228-0804. Гроші можна переказати для фірми „Іванко" на рахунок 1468983 в АКБ „Українська фінансова група", м. Київ, МФО 300227 з поміткою: „Для проведення фестивалю". Імена спонсорів широко рекламуватимуться під час фестивалю.

Це — перший міжнародний фестиваль українців з цілого світу.

ВИСТАВКА Я. ВИЖНИЦЬКОГО В ГАНТЕРІ

Гантер, Н. Й. — Тут у неділю, 3-го липня, о год. 3-ій по полудні розпочнеться відкриття виставки образів Ярослава Вижницького. Виставка проходитиме у власній галерії автора, навпроти мотелю „Ксеня", і буде відкрита протягом літа.

Актор, що привіз своє слово

Святослав Максимчук під час відвідин редакції „Свободи"

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — У довгій черзі відвідувачів нашої редакції недавно була нагода привітати Святослава Максимчука — актора Театру ім. Заньковецької зі Львова і рівночасно організатора відомих „Заньківчанських вечорів" поезії, культури і мистецтва. Саме про ці вечори, які він називає своєрідним „національним університетом", розповідає в часі відвідин С. Максимчук багато та зі захопленням. Від нього довідуємося, що ті вечори ідуть вже майже три роки і досі взяло у них участь понад 30 визначних осіб, як Дмитро Павличко, Іван Драч, Іван Світличний, Євген Сверстюк, Ліна Костенко, Валерій Шевчук, а з гостей із діяспори — Юрій Шимко, Тарас Гунчак та інші. Був гостем такого вечора також Президент України Леонід Кравчук, до речі, земляк С. Максимчука.

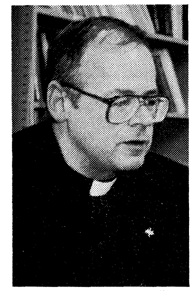
На запитання, як такі вечорі відбуваються, гість вияснює, що вони складаються завжди із двох частин. У першій годині гість вечора говорить до публіки, вибираючи тему, часто подачи також свої твори. У другій годині проходить дискусія гостя зі слухачами. Веде вечорами сам С. Максимчук. При тому завжди є відповідна музична програма, що прикрашує вечорі і вони є передавані на телебачення. Дохід із таких вечорів іде на Фонд допомоги заньківчанам-пенсіонерам театру, до якого організатор має особливий сантимент.

Він, закінчивши Харківський Театральний Інститут, вже від 1964 року працював у театрах як драматичний та сатиричний актор, спершу в Театрі ім. Т. Шевченка, а відтак у Театрі ім. Заньковецької, де саме розвинув також політично-громадську діяльність як голова осередку Руху та організатор „Заньківчанських вечорів".

До ЗСА С. Максимчук прибув з дружиною-лікаркою на запрошення проф. Григорія Грабовича, щоб дати доповідь та зразки своїх рецитацій на літніх курсах у Гарварді. Тут пере-

(Закінчення на стор. 4)

Архипротопресвітером номіновано о. Івана Терлецького

Отець І. Терлецький

Стемфорд, Конн. — З України надійшла вістка, що о. І. Терлецький, якого Владика Василь Лостен номінував протоєреєм, тепер отримав від Блаженнішого Патріярха Мирослава Івана Кардинала Любачівського гідність митрофорного архипротопресвітера.

Отець Іван Терлецький — уродженець Йонкерсу, Н. Й., один із шести дітей в родині Анни з Іванюків і Михайла Терлецких. Після закінчення Підготовчої школи у Стемфорді він став студентом Колегії св. Василія, де отримав ступінь бакалявра з філософії. Магістерку з богословських наук здобув у Католицькому Університеті Америки, а після свячень — магістерку з бібліотекарства отримав від Стейтового Університету Південного Коннектикату.

На священика був висвячений 11-го січня 1976 року тодішнім Єпископом Стемфорду бл. п. Владиком Йосифом Шмондюком. Душпастирську службу о. І. Терлецький виконував в українських католицьких парафіях Гемстеду, Н. Й., Бриджпорту, Конн., Ґлен Спей, Н. Й., і Ню Гейвену, Конн. Також був віцеканцлером Стемфордської Епархії та головою комітету святкувань 1000-ліття Хрищення України в Стемфордській епархії. Отець Іван Терлецький вже другу каденцію є головою Контрольної комісії Союзу Українців Католиків „Провидіння", членом УНС і Лицарів Колюмба, скарбником священичого Товариства святого Андрія (Відділ ЗСА), членом Наукового Т-ва ім. Шевченка і членом комісії для відродження Духовної Богословської Академії у Львові. Недавно став членом Синодського комітету для відзначення ювілею Митрополита Андрея Шептицького.

30-го березня в Архикатедральному соборі св. Юра у Львові Глава Української Католицької Церкви Патріярх Мирослав Іван надав отцеві Іванові Терлецькому звання митрофорного архипротопресвітера з правом носити митру, нагрудний хрест і набедреник. Це признання і вшанування його за роки вірної та відданої служби для Божої слави, Української Католицької Церкви та українського народу.

Вручення митри, нагрудного хреста та набедреника о. І. Терлецькому доверщить Владика Василь Лостен, в суботу, 27-го серпня, в українській католицькій церкві св. Михаїла в Йонкерсі, Н. Й.

Прокуратура м. Києва інформує у справі М. Бойчишина

Українське незалежне інформаційне агентство новин звернулося до прокуратури міста Києва з проханням повідомити, що нового з'явилося у кримінальній справі щодо зникнення заступника голови Народного Руху України Михайла Бойчишина.

Михайло Бойчишин

У довідці прокуратури з цього приводу зазначено, що „до створення слідчо-оперативних груп увійшли працівники прокуратури, Служби безпеки та міліції міста Києва, Львівської та Одеської областей. Крім того, дублікати оперативно-розшукових справ заведено у всіх обласних, міських та районних відділах внутрішніх справ України. За час, що минув, виготовлено й розіслано на місця фотороботи нападників, розтиражовано й поміщено в людних місцях листівки під назвою „Знайти людину"... Працівники слідчо-оперативних груп опитали сотні свідків, до пошуку залучено широку громадськість та засоби масової інформації.

Пошук триває за кількома версіями. Зокрема вивчається участь М. Бойчишина у передвиборній кампанії, фінансові взаємини з представниками ділових кіл. Можливі протиправні дії з боку злочинних угрупувань, а також, за припущенням Станіслава Гусака з Мінська (таку інформацію розповсюдив Рух-прес 13-го квітня 1994 року), можлива причетність до зникнення голови секретаріяту Народного Руху України спецслужб Росії, оскільки М. Бойчишин повинен був провести в Києві міжнародну конференцію щодо Балто-Чорноморського нафтового колектора.

У Львові в одній з поштових скриньок знайдено паспорт М. Бойчишина. Слідча група звертається до тих, хто його знайшов, з проханням повідомити про себе в міліцію і просить також відгукнутися людині, що телефонувала М. Бойчишинові 15-го січня 1994 року о год. 19.40".

Північна і Південна Кореї домовилися про переговори

Токіо. — Як повідомив кореспондент щоденника „Ню Йорк Таймс", Північна та Південна Корея у вівторок, 28-го червня, домовилися про дату вершинних переговорів своїх керівників. Тридениі переговори розпочнуться 25 липня в столиці Північної Кореї Пйонгянгу. Це вперше зустрінуться найвищі керівники цих двох держав з часу поділу Корейського півострова в 1945 році.

У принципі обидві країни ще минулого тижня говорили про можливу зустріч північнокорейського лідера Кім Ір Сена та південнокорейського президента Кім Ен Сама, але з встановленням конкретної дати є вигляди, що зустріч таки відбудеться.

Політичні коментатори підкреслюють і те, що тільки три місяці тому обидві сторони не мали нічого кращого собі до сказання, як погрожувати одні одним. А зустріч у вівторок в Пенмунджомі, де й усталено дату зустрічі, проходила в дуже вільному та діловому тоні. З усього було видно, що обидві сторони намагаються досягти порозуміння.

Хоча про саму програму зустрічі ніхто не говорить, є припущення, що будуть порушувати такі справи, як відкриття кордону, зокрема для родинних зв'язків, економічної співпраці та зменшення збройних сил. Одначе є здогади, що остаточну програму будуть узгіднювати після переговорів Північної Кореї з Америкою, які мають відбутися 8-го липня в Женеві. Цю останню зустріч всі приписують відвідинам колишнього президента ЗСА Джиммі Картера, де мають договоритися про дозвіл на повну перевірку ядерних інсталяцій у заміну за економічно-дипломатичні пільги.

Коли мова про об'єднання обидвох країн, то у більшості аналітики уважають що майбутню зустріч 25-го липня першим кроком на правильному шляху, але щоб обидва державні мужі цю справу там заторкували, то не передбачається, бо погляди їх є надто відмінними.

Томіїті Мураяма став новим прем'єром Японії

Токіо. — Лідер соціял-демократів 70-річний Томіїті Мураяма став першим в історії Японії прем'єр-міністром, висунутим спільно найбільшими противниками — Соціял-демократичною партією Японії і консервативною Ліберал-демократичною партією. Їх підтримка принесла йому в ключевій нижній палаті перемогу в 261 голос проти 214, відданих за кандидата від правлячого бльоку, екс прем'єра Тосікі Кайфу.

Вибори прем'єра проходили у складній боротьбі. З першого разу ні Мураяма, ні Кайфу не змогли набрати більше половини голосів у нижній палаті, і було оголошене рідкісне для японського політичного світу повторне голосування. В той же час верхня палата схвалила кандидатуру Мураями, явно надавши йому впевненості перед другою турою у палаті репрезентантів.

І все таки за Мураяму проголосували далеко не всі депутати від Ліберально-демократичної партії, Соціял-демократичної партії Японії і малочисленної неоконсервативної партії Сакіґаке, які мали в сумі 302 голоси в нижній палаті, хоч таке було рішення керівництва цього бльоку. Це явно вказує на наявність серйозних внутріпартійних суперечностей у таборі переможців.

Підсумки виборів прем'єр-міністра ставлять перед японською політикою значно більше запитань, ніж дають відповідей, і перше з них — яку форму співробітництва оберуть соціял-демократи і консерватисти при формуванні кабінету міністрів. Адже їх скоростиглий альянс, який виник буквально напередодні голосування у парляменті у противагу спробам правлячого бльоку втриматися при владі, страждає від відсутності єдности поглядів щодо основних проблем внутрішньої і зовнішньої політики.

У СВІТІ

ЯК ВИГЛЯДАЄ зі заяви начальника генерального штабу хорватських збройних сил генерала Янка Бобетка, криваві сутички в межах колишньої Югославії можуть початися з новою силою. „Війна ще не закінчилася, бо Хорватія має бути повністю визволена", — сказав генерал Я. Бобетко. Він підкреслив, що коли миротворчі сили ООН за два з половиною місяці не реінтегрують проголошену боснійськими і хорватськими сербами Сербську Країну в конституційно-правний порядок Хорватії, „то це завдання виконаємо ми самі". Про намір розв'язати проблему захоплених сербами територій у Боснії і Хорватії у збройний спосіб все відвертіше говорять не лише військові, але й політичні керівники, в тому числі президент Хорватії Франьо Туджман.

ПІД ЧАС ВИБОРІВ у парлямент німецької землі Саксонія-Ангальт колись популярна партія Вільних демократів не дістала навіть п'ять відсотків голосів. Вона також втратила представництво у парляменті землі Нижня Саксонія, в Гамбурзі і Европарляменті. Лідер Вільних демократів Клявс Кінкель, який займає пост міністра закордонних справ Німеччини, визнав, що катастрофічне становище його партії дуже негативно позначиться на авторитеті найголовнішого партнера — Християнсько-демократичного союзу, очоленого канцлером Ґельмутом Колем. Виглядає, що коли партія Вільних демократів так само програє у виборах в Бундестаґ 16-го жовтня цього року, то канцлер Ґ. Коль змушений буде зрезигнувати.

АНГЛІЙСЬКА ГАЗЕТА „Санді Телеграф" повідомила, що якийсь італійський бізнесмен, ознайомлюючись з архівами свого батька, виявив щоденники фашистського диктатора Муссоліні, які він вів від 1935 до 1939 року. Судячи зі записів, Муссоліні ненавидів Гітлера, вважаючи його фанатиком, і з усіх сил намагався відвернути фюрера від розпалювання війни. Службовці лондонського аукціону Сотбіс, на якому невдовзі продаватимуться щоденники Муссоліні, заявили, що не можуть гарантувати достовірність виявлених матеріялів.

ЛОНДОНСЬКА ГАЗЕТА „Санді Таймс", покликуючись на професора Единбурзького університету Джана Ерікссона, який ретельно вивчив розсекречені матеріяли московських архівів, повідомляє, що Совєтський Союз у Другій світовій війні втратив 49 мільйонів осіб. Совєтська історіографія, як відомо, називала меншу цифру — 20 мільйонів. Головними причинами таких великих жертв англійський вчений вважає відсутність у Червоній армії в початковий період війни досвідчених командирів, оскільки тисячі їх було репресовано у 30-ті роки, а також те, що Сталін зігнорував одержані від розвідки дані про близький напад Німеччини.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00. Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Вибори президента в Україні

Перш усього — ті вибори взагалі були непотрібні. Леоніда Кравчука вибирали 1-го грудня 1991 роками на 5 літ, як першого народом обраного голови ні від кого незалежної України за всю тисячолітню історію і він міг урядувати до 1996 року. Зрікся свого посту цілком непотрібно з причин, які тільки йому відомі. Нема ще власної конституції, нема законного розподілу прав і компетенцій керівних органів держави, не введено ще Міжнародним монетарним фондом визнаної валюти. Президент мав ще перед собою місію подбати про створення найголовніших атрибутів держави. Тому ті президентські вибори відбуваються наче у порожнечі, тим паче, що ще не завершені остаточно вибори всіх 450-ти депутатів до Верховної Ради. Коли ж розписано вибори і зголосилося аж сім кандидатів, то згори можна було передбачити, що голоси будуть розбиті і ніхто у першій турі не отримає потрібних 51 відс усіх голосів.

Усе ж можна ствердити деякі цікаві моменти виборів у тій першій турі : неґативним моментом було, що голосувало тепер менше осіб, як це було у референдумі 1-го грудня 1991 року, але це можна виправдати не так байдужістю громадян, як літньою порою, коли — при все ще існуючій економічній кризі — багато управнених до голосування займалися працею у садах і городах, на клаптиках родючої землі. У таких обставинах понад 60 відс. голосуючих — це момент позитивний. Позитивним моментом була поважна участь голосуючих на Криму, всупереч ворожій пропаґанді, щоб ті вибори бойкотувати. Найбільш національно й державницько свідомі західні українські землі, Галичина і Волинь, при найбільшій фреквенції голосів, голосували на Леоніда Кравчука. Луганська й Донецька область, Крим, Одеса — з найбільшим відсотком росіян, голосували на колишнього прем'єра (голову Кабінету Міністрів) Леоніда Кучму. Леонід Кравчук здобув собі марку діяча, який рішуче зірвав із своїм колишнім минулим за існування Совєтського Союзу та став виразно і послідовно на позиціях українського державника.

Знову ж до Леоніда Кучми причепилася марка орієнтації на Росію в наслідок підписання ним необережно „економічного союзу" з Росією з постановами, що їх і Кравчук і тодішня Верховна Рада не затвердили. Економічні зв'язки на базі двосторонніх договорів — це одно, — а економічна залежність — це загроза політичній незалежності держави. Нічого теоретизувати: впровадження у Білорусі спільної з Росією системи рубля — насправді позбавило Білорусь її державної незалежности, — вона перестала бути чинником, з яким рахується зовнішній світ.

Пресові аґенства — британська Ройтера та американська Ассошіейтед Пресс передбачають, що переможцем буде Леонід Кравчук — він стає до вужчих виборів 10-го липня у суперництві з Леонідом Кучмою. Передбачають, що на Кравчука голосуватимуть усі ті, які голосували на п'ятьох інших кандидатів, а саме на Володимира Ланового, Петра Таланчука, Валерія Бабича та Івана Плюща. Знову ж на Леоніда Кучму голосуватимуть ті, які у першій турі віддали були свої голоси на Олександра Мороза. Перемога Кравчука скріпила би надію, що він зуміє зосередити, як свою політичну підбудову, конструктивні сили України, не доконче тільки українські, але й чужонаціональні, які проте територіяльно патріотичні і не тужать за поворотом під руку „старшого брата". Вибір удруге Леоніда Кравчука повинен би не тільки назверх скріпити його авторитет, але й прибавити йому більше рішучости і відваги у відношенні до деструктивної опозиції.

Рожевого горизонту в Україні ще нема, бо з вини розхристаного партійництва та особистого амбіціонерства демократичного табору теперішня Верховна Рада має комуністичний провід і тиху комуністичну більшість та напевне робитиме Кравчукові різні перешкоди, обмежуючи його права. І тут саме було би поле для проявлення Кравчуком рішучости за зразком Боріса Єльцина.

ПОНАД 4,000 ІСЛЯМСЬКИХ фундаменталістів маршували вулицями столиці Банґлядешу, вимагаючи заарештувати і повісити відому банґлядезьку письменницю, 31-річну Тасліму Насрін. Суд звинуватив її у спробі змінити текст Корану з метою надання для жінок таких самих прав, якими користуються чоловіки. Делійські газети оприлюднили звернення Т. Насрін, в якому вона просить Адміністрацію З'єднаних Стейтів надати їй політичний азиль. „Я опинилася у смертельній небезпеці. Фундаменталісти можуть убити мене в будь-яку хвилину, уряд також наставлений щодо мене вороже", — пише у своєму зверненні Т. Насрін.

Роман Рахманний

ЗБРОЙНА УКРАЇНА — ҐАРАНТ МИРНОГО ЛАДУ В ЕВРОПІ

I

Тридцять років після того, як журнал американської армії „Милитери Рев'ю" з червня 1964 року помістив мою статтю про ролю й аспірації українців у царській та совєтській арміях, той самий журнал надрукував статтю полковника Степана Олійника про те, як українці взялися розбудовувати свою національну армію. Ця вичерпна стаття з травня 1994 року накреслює історію законодавчих актів про оборону України.

Обговорення цього питання почалось ще довго до акту про самовизначення України. Промотором цієї дебати був Рух та Організація Офіцерів України, а спопуляризувало її Об'єднання Солдатських Матерів, які домагалися, щоб їхні сини служили тільки на території України.

16-го липня 1990 року український парлямент проголосив Україну суверенною державою з правом творити свою збройну силу, щоб не залишатися безборонною, як у 1917 році. Законні початки армії датуються 24-им серпня 1991 року, коли то Україна проголосила цілковиту самостійність. Два дні після невдалого московського путчу Верховна Рада усвідомила безборонність України, тому видала закон про створення Міністерства Оборони і почала організувати Національну Ґвардію для захисту парляменту й уряду.

11-го жовтня 1991 року Верховна Рада видала „Концепцію" формування армії з наземних, повітряних і морських військ. Ця концепція передбачає встановлення Національної Ґвардії, прикордонних військ і цивільної оборони. Президента, як головнокомандуючого всіма військами, наділено широкими повноваженнями щодо проголошення надзвичайного становища, частинної і цілковитої мобілізації та війни.

Щоб запевнити собі льояльність вояків новоствореної армії, Верховна Рада опублікувала 14-го листопада того ж року текст нової присяги і форму її складання у всіх частинах армії. 6-го грудня 1991 року накреслено засади оборонної політики, перелічено обов'язки й функції різних відділень правління і службовців у галузі національної оборони та обмежено права президента щодо надзвичайного становища, війни й мобілізації, підпорядкувавши їх Верховній Раді. Однак новоіменований міністер оборони і його заступники залишилися подавньому військовими, а не цивільними особами. Закон із 25-го березня 1992 року визначив час тривання загальної військової служби на 18 місяців, для випускників університетів на 12 місяців, для контрактових добровільців і жінок на три роки і на п'ять років для військових службовців морської фльоти. Військові ранґи залишено без змін, тільки ступінь „маршала" замінено ступенем „генерала армії України". Тоді ж іменовано й міністра оборони.

Військову доктрину опрацьовувано довгий час; щойно 14-го жовтня 1993 року видано дуже стислу й простолінійну заяву. Оборона України є по суті дефензивна, базується на принципі неінтервенції, пошануванні національних кордонів та відкиненні намірів застосування збройної сили для здійснення цілей зовнішньої політики. В цілому військова доктрина наголошує принцип „розсудливої оборонної вистачальности" у визначуванні кількости і типів збройних сил. Її мета — розвинути модерну, добре озброєну, добре вишколену, високомобільну професійну силу. Щоб здійснити це, військова доктрина вимагає розвинення і втримання модерної й економічно раціональної індустріяльної бази.

Україна має намір стати без'ядерною країною в близькому майбутньому. Та покищо залишається власником ядерної зброї на своїй території. На думку д-ра С. Олійника, українська військова доктрина зовсім відмінна від російської. Росія визнає принцип інтервенції в периферійних конфліктах і пропонує оборону прав російської меншости в сусідніх країнах.

Закінчення буде.

Боротьба проти мафії, корупції й злочинности в Україні

Мотто: *„В жодній країні світу депутати не користуються такою недоторканістю, як в Україні".* — Григорій Омельченко.

На цю тему відбулося інтерв'ю редактора часопису „Вісті з України" за 21-го—27-го квітня ц. р. Івана Безсмертного з автором цього мотта Григорієм Омельченком. Інтерв'ю велося на тему мафії, корупції та злочинности в Україні. З уваги на „ковбасняний" розмір опиту, що є притаманною рисою вітчизняної журналістики (мабуть, автори отримують гонорар від рядка) приходиться обмежити цей огляд тільки до найяскравіших і найбільш маркантних прикладів в цьому опиті.

Григорій Омельченко, випускник правничого факультету Київського Університету, досі працював слідчим у Міністерстві Внутрішніх Справ України, а тепер вибрано його депутатом до Верховної Ради.

Вибір його на цей пост стрінувся з завзятою опозицією, зокрема з боку високопоставлених осіб найвищої державної структури, які за словами Омельченка, „мають масло на голові", тобто злочинців у межах своєї діяльности в найвищих державних установах — цивільних і військових.

Першим виступив проти нього на телевізії начальник УВС Полтавської области полковник Кузь, який за словами Омельченка, звинувачував його в „усіх земних і неземних гріхах", кидав на його адресу образливі слова і просто брехливі наклепи, що принижують честь і гідність Омельченка як офіцера й громадянина.

Слідами Кузя пішли цілі організовані групи, які повели проти нього брудну акцію, свідомі того, що йому відомі всі їхні злочини супроти держави й народу. Так, наприклад, Омельченко викрив, що „покровителем" концерну „Ескуляп" був начальник київської міліції Володін і за „покровительство" отримав 38 кілограмів виробів із золота та діямантів. Інші „покровителі" отримували аванси у своїй міліціонерській кар'єрі. Слідство виявило, що полковник міліції Костенко (Полтава) з майором Почапським викрали в держави в 1992 році 135 тонн цукру, які обміняли за 14 автомобілів „Жиґулі".

На весні 1993 року Г. Омельченко опублікував факт зловживання першого заступника міністра внутрішніх справ генерал-полковника Недригайла. Встановлено, що спецгрупа „Даї" разом із працівниками німецької поліції з високопоставлених осіб і керівництва комерційних структур вилучили кілька автомобілів типів „Вольво", „Мерцедес", „Опель-колібрі", „Форд" та інші і за фальшивими документами викрали їх у Західній Европі та продавали в Україні. Ці продані нелеґально автомобілі сконфісковано, але за вказівками Недригайла повернено їх „покупцям".

Хоч Омельченка тепер вибрано в депутати, він далі продовжуватиме свою акцію викривання вчинків мафії з допомогою Анатолія Єрмака, чесної й безстрашної людини в боротьбі з мафією. Обидвом їм пощастило, що до Верховної Ради вибрано теж декілька їхніх однодумців, з якими випрацюють проєкти законодавчих акцій для поборювання мафії. Якщо Верховна Рада затвердить ці проєкти, то ситуація в Україні може змінитися позитивно, бо сьогодні вона просто вражає.

Адже треба подумати, твердить Г. Омельченко, що сьогодні 82 відсотки населення проживають за межею убозтва, а більйони долярів, украдені у населення коруптованими урядовими особами, мафіозними структурами, розміщено в закордонних банках. На кошт народу паразитує 6 мільйонів державних чиновників. Понад 320 депутатів і тисячі місцевих „князиків" позачергово, за „старими цінами" придбали автомобілі, які мали бути продані колгоспникам і чорнобильцям. Переважна більшість депутатів пов'язана з комерційними структурами й банками. Близько 300 депутатів Верховної Ради незаконно придбали в Києві престижеві квартири, приватизувавши або залишивши родичам свої попередні мешкання.

Понад 500 депутатів різного рівня не притягнено до відповідальности за хабарництво, розкрадання державного майна та інші злочини лише тому, що їх захищає депутатська недоторканість, а сесії рад не дали згоди на їхній арешт. Серед них колишній перший заступник генерального прокурора Гайсинський, начальник харківського гарнізону генерал-лейтенант Толубко, начальник Чутівського РБС Полтавської области полковник міліції Костенко і сотні, сотні інших.

(Закінчення на стор. 3)

Павло Лопата

ДО 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ В. СІЧИНСЬКОГО

II

Ілюстрації у нього різноманітні та оригінальні й притаманні витонченістю тільки його майстерній руці. В. Січинський, опинившись в Америці з 1949 року, оформив велике число книжок і журналів. Його книжкова графіка стає досконалою і шляхетною, виразною й естетичною. У ній відбивається дійсне світове мистецтво зі суто українськими характерними рисами народної орнаментики, зразків старої української книги та „нарбутівського" впливу. І не диво в цьому, що у мистецькій графіці Січинського яскраво зарисовується українськість, бо він ще змалку абсорбував українську стихію на рідному Поділлі, Закарпатті, Лемківщині та на Пряшівщині, де тоді побутувала архаїчність української архітектури та іконографії.

Помер професор д-р В. Січинський, 25-го червня 1962 року, в місті Патерсон; похований на українському цвинтарі в Бавнд Бруку, Ню Джерзі.

Залишив він за собою багато публікований праць і статтей на теми українського і світового мистецтва. До реєстру друкованих праць В. Січинського можна зарахувати майже 600 різних науково-дослідних статтей і монографій на теми архітектури, малярства, графіки, ґраверства, орнаменту, скульптури, різьби і кераміки. Він, як мистецтвознавець, досліджував історію українського мистецтва і цю тему практикував у строгому науковому характері. Перед авторством завжди стояли високі домагання і порушування основних питань наукового матеріялу. Використовуючи джерела в окремих книжкових виданнях чужими мовами, він зумів написати як критичні рецензії, так і однотомні й двотомні публікації. Ними можуть гордитися не тільки ми, українці, але і знавці-науковці в чужинецькому світі. Про зразки обґрунтованих праць, що їх він написав, перелічувати в газетній рецензії — годі. Але варто насвітлити бодай такі, які в Січинського — важливіші.

Із серії праць з-під його пера появилися друком у виді статтей, некрологів і монографій про таких мистців, як наприклад: Миколу Ярошенка, Костя Широцького, Василя Касіяна, Миколу Бутовича, Леона Тарасевича, Михайла Андрієнко-Нечитайла, Олександра Тарасевича, Тараса Шевченка, Григорія Левицького, Ярослава Стешенка, Олену Кульчицьку, Юрія Нарбута, Миколу Голубця, та ще багато інших. Основною ідеєю мистецтвознавця було дослідити і показати, як малярі, графіки та скульптури, вносили і впроваджували іновації в українську культуру та нові процеси у її розвитку. Окремо В. Січинський також підкреслював мистецький стиль у кожного мистця та їхній вклад в історію мистецтва. Він — як професор і науковець — ґрунтовно опрацював теми архітектури. Завдання у нього не були легкі, але з ними він все давав собі раду. В окремих темах і розділах він докладно висвітлював історичне підложжя й основні фундаменти церковного і світського будівництва і одночасно пов'язував їхній детальний опис з індентифікацією автора та життєписними даними про виконавців цих пам'яток. Ось декілька заголовків наукових праць, які мають в собі вищезгадані характеристичні риси, як от, наприклад, книжка „Українська архітектура" (1925), „Архітектура міста Бардієва" (1932), „Історія українського мистецтва" у двох темах (1956), монографія „Дерев'яні будови у Карпатському реґіоні" (1940).

В. Січинський, як багатогранний науковець, також часто порушував мистецтвознавчі проблеми з історії ґраверства, друкарства, графіки, екслібрісів, хатнього будівництва з їхніми прикрасами і різьбою, кераміки і скла, з історії краєзнавства, орнаментики народного мистецтва, геральдики, мозаїки, назвознавства, шкільництва у мистецьких закладах і академіях та ще багато різних тем. Необмежену кількість рецензій, як мистецький критик, він написав на теми багатьох індивідуальних і групових та іншого роду виставок. Це все дає нам вичерпний образ, яким ерудитом був Січинський, підкреслює його серйозність, вдумливість, вказує на нього як дослідника, вчителя, викладача і професора. Хай ця стаття пригадає нам постать В. Січинського — великого вченого мистецтвознавця, який своєю муравлиною працею пробив фундаментальний ґрунт для вивчення різних галузей української культури і мистецтва українського народу.

Олександра Кисілевська-Ткач

ЗВ'ЯЗКИ ПЕДАГОГІЧНОГО ІСТИТУТУ УВУ З УКРАЇНОЮ

I

У квітні-травні ц. р. група викладачів Педагогічного Інституту Українського Вільного Університету на запрошення Міністерства Освіти України провела цикл викладів, семінарів, доповідей до педагогічних установах України.

Уже від довшого часу Український Вільний Університет працює над удосконаленням українських учителів, спершу у формі окремих курсів, сесій, а від 1988 року у формі окремої програми Педагогічного Інституту УВУ. В початках учасниками були українські вчителі західньої діяспори та деяких трохи вільніших комуністичних держав, як Юґославія, Польща, а з розпадом Совєтського Союзу, теж Литви, Казахстану та України. З проголошенням незалежности, потреба взаємної інформації та зуніфікованої дії для удосконалення українських учителів світу стала дуже важливою для майбутнього українського шкільництва, як у діяспорі, так і в Україні.

Провід Педагогічного Інституту вже деякий час плянував відбувати не тільки свою програму влітї у Мюнхені, де число учасників мусить бути дуже звужене із-за обмежених стипендій, але в шкільному році провадити групові виїзди своїх викладачів в Україну, для встановлення зв'язків з педагогічними установами, що мають велику кількість слухачів. І так на підставі підписаної умови про виміну викладачами між УВУ і Міністерством Освіти України, троє членів нашого збору здійснили таку працю.

Першою приїхала д-р Адвентина Животенко-Піянків з Каліфорнії, наш викладач педагогічної психології та грінченкознавець, яка читала лекції у Східньоукраїнському Державному Університеті в Луганському. Вона відвідала там теж єдину українську гімназію, яка викликала в неї дуже гарне враження. Усе навчання там ведеться по-українськи, у трудових клясах учениці вишивають, роблять квіти для віночків. У школі вивчають англійську, німецьку і французьку мови, мають кімнату для комп'ютерів. Тоді відбувались теж святкування їхнього земляка, Бориса Грінченка з художньою програмою та відкриттям його фрескового портрету. Д-р Піянків брала активну участь у конференції присвяченій Грінченкові в недалекій, рідній йому Олексієвці. Її перебування на Луганщині було, однак, досить зааранжоване і вона не мала багато нагод, щоб особисто познайомитися із життям цього східнього реґіону України. Опісля вона виїхала до Києва, де викладала на факультеті українознавства Українського Державного Університету Харчових Технологій, у Київському Державному Університеті ім. Тараса Шевченка та зустріла решту групи для дальшої співпраці.

Київ привітав вишневим цвітом, першою зеленню. Але, на жаль, після двох днів позимніло, падали часто дощі, ночами були навіть приморозки. Мене примістили в гуртожитку Київського Державного Педагогічного Університету ім. М. Драгоманова на лівобережжі і хоча транспортація забирала досить багато часу, зате можна було краще вжитися в місцеві настрої. Страх у людей і притаманна тим часом сірість, які так панували за совєтських часів, очевидно зникли, як і минула евфорія 1991 року, але тепер відчувається розчарування економічним станом, (хоча люди гарно вбрані, голоду нема) і безпорядками. Прикро було чути всюди російську мову (за винятком оголошень у метро та інших родах транспортації) і то навіть по освітніх установах Києва.

Перший заступник міністра освіти Анатолій Погрібний щиро привітав нас і незважаючи на велике навантаження працею, прикладав всіх старань, щоб наша програма була успішною. Я читала лекції з еміґраційної літератури в Університеті ім. Шевченка, і в Педагогічному Університеті з доданням дидактики літератури для четвертого курсу (року). Заінтересування студентів було велике. Вони засипували мене питаннями про наші методи навчання літератури, наше шкільництво, про нашу молодь, що продовжувалось ще довго після викладів, незважаючи на гарячковий час їхнього приготовлення до кінцевих іспитів. Завідувач катедрою літератури проф. П. Хропко показав мені їхню бібліотеку з малим відділом еміґраційної літератури, з новими числами „Сучасности" („Світо-виду" не було), де студенти серйозно опрацьовували свої теми. Центр міжнародних зв'язків університету поінформував мене, що це найбільший педагогічний заклад України, якому надано рік тому назву університету. Вони мають 20,000 студентів та 800 викладачів, провадять виміну з багатьма країнами. При вході на лавочці можна купити українські видання, а в Києві — це рідкість.

Останнім приїхав наш історик, проф. д-р Володимир Косик з Парижу, автор широкознаної по Україні праці „Україна і Німеччина у Другій світовій війні". На запрошення Президії Асоціяції Істориків Вищої Школи України та завідуючого катедрою Історії Київського Політехнічного Інституту, він взяв участь у пленарній сесії Всеукраїнської конференції „Історія українського народу" і виголосив доповідь на тему „Історія і сучасність".

У другій половині квітня, ми всі троє провели цикл викладів, семінарів зі своїх ділянок у Київському Міжреґіональному Інституті Удосконалення Вчителів ім. Бориса Грінченка на Березняках. Заступник директора Сергій Болтівець точно розробив з нами спільний плян нашої діяльности у формі цілої низки наших викладів, семінарів, зустрічей з їхніми викладачами, прослухання їхніх викладів. Їхній інститут провадить подібну програму, як ми, а саме збирає учителів на місячні курси удосконалення. Кожного місяця у шкільному році приїздять туди інші вчителі, раз на п'ять років. Щороку в інституті підвищує кваліфікації понад 8,000 працівників освіти. Вони живуть спільно в готелі, бо не мають гуртожитку. Для нас це була чудова нагода викладати і спілкуватися з багатьма вчителями наших фахів, які зараз після того поверталися додому і могли зразу примінювати почуте і пережите.

Їхнє зацікавлення нашою працею перевищило всі наші сподівання. Зворушливими були теж зустрічі, розмови поза викладами, коли вони цікавилися не лиш подаваним матеріялом і західніми методами його подавання, але й нашим шкільництвом, нашою молоддю, способами зацікавлення її Україною. Багато з них ще ніколи не зустрічали еміґрантських учителів і тому про все хотіли почути. Незабутніми залишаться такі вчителі, як дочка колишнього вояка УНР, еміґранта до Праги, який повернувся в Україну в 20-их роках і був знищений у 30-их, про долю якого вона щойно недавно довідалася зі знімок у своєї бабусі-селянки, яка чудом переховала їх. Або дві молоденькі садівнички зі Славутича, куди перевезли евакуйованих з Чорнобиля. Єдине, що нам не доставало, то сили легенів і горла та часу для такого інтенсивного щирого спілкування. Відвідала я теж лекції викладачів інституту, як наприклад, зворушливу лекцію професора-гостя Григорія Аврахова про Василя Стуса та практичне заняття з народознавства для садівничок на тему історичної народної іграшки.

Закінчення буде.

На „Новому Соколі" підготовляються до цьогорічних пластових таборів

Пластова оселя „Новий Сокіл". На місці, де горить вогнище, стояв новацький барак. 3-го червня 1992 року невідомі вандали спалили його.

Ніколи не забудуться слова св.п. Першого Начального Сірого Лева проф. Северина Левицького, який в 1953-54 роках сказав: „Якщо на цій пластовій оселі загориться електричне світло і якщо вводитимуться всілякі модерні поліпшення — моя нога тут більше не стане". Так розуміли й думали і такою в природному стані бажали утримати основники цього першого в діяспорі набутого клаптика української землі для виховання української молоді й дітей через пластові табори.

Однак нові життєві обставини, а з ними вимоги до практичного поліпшення примушували до введення змін, тим більше, коли руки над веденням пл. таборів наложив урядовий здоровельний чинник з диктатом виконання законів стейту.

Зникли горіючі свічки по шатрах, при яких писалися накази, укладалися програми. Зі здоровельних причин для забезпечення від холоду, дощу чи спеки побудовано дерев'яні бараки-курені. Музейною стала „старокрайова" піч-кухня, в якій деревом приготовлялося їжу. Воду, яку добувалося ручною помпою з-під землі, замінено на водопроводи з міського збірника. В забуття і другорядним залишаються пробігаючий потічок чи річка, а навіть ставок — їх місце замінив практичніший і безпечніший добре обладнаний купальний басейн.

Усі ці конечні і оправдані зміни забрали багато років жертвенної праці відданих осіб, а також великий вклад грошей. Але не ціною грошей треба міряти сьогоднішнє досягнення „Нового Сокола". З гордістю та признанням для всіх тих пластових і непластових трударів є записано в історію Пласту, що через пл. табори від 1950-1993 років перейшло коло 7,000 українських дітей та молоді.

Велику матеріяльну і моральну шкоду 3-го червня 1992 року „Новому Соколові" нанесли невідомі хулігани-вандали (питомі американському суспільству), не знати, з пімсти чи з неуваги: увечорі о годині дев'ятій згорів дощенту найкращий новацький барак-курінь. Кожного року оселя вимагає дбайливого догляду, та все виринають менші чи більші направи, хоч би зміна водопровідних рур, які не витримують морозів, чищення й малювання басейну, направа віконниць, дверей тощо.

Та все ж „Новий Сокіл" — це пластова гордість! Він перекликується із „Соколом" у чарівних зелених Карпатах, де споріднене пластунство відновлює історичну пам'ять спопелілої пл. ватри. Його лагідний гористий рельєф, покритий лісом дерев сосни і смерек з домішкою дерев дуба, клену й ясеня, з пахучими травами розлогих полян і гаїв, закосичених розмаїттям квітів — має свою красу, чар і принаду.

9-го липня ц.р. на відкритті таборів загомонить рідним словом і співом „Новий Сокіл". Немов пташки з вирію злетяться до свого рідного гніздечка українські пл. діти і молодь з усіх усюдів українських скупчень Америки й Канади, щоб разом в гурті заправляти свої крила фізично і духово. На їх прибуття чекатимуть досвідчені і заправлені таборові виховники-коменданти з їхніми булавами.

Загальне відкриття усіх таборів відбудеться в суботу, 9-го липня, о год. 4:30 по полудні зі Службою Божою. „День Пластуна" відбудеться в другому тижні таборів, 23-24-го липня, в суботу — Велика Ватра, в неділю — виступи таборів, опісля — дозвіля.

Бр. Славко

„ТАК, МИ МОСТИ БУДУЄМО У СВІТІ"

Почала діяти українська летунська лінія Київ — Чикаго.

Було це порівняно недавно. На чикаґському летовищі О'Гара споруджувався новий термінал для прийняття літаків чужинецьких компаній, кількість яких неухильно зростає. Наземні комплекси обладнувалися за останнім словом техніки, у відповідності до вимог майбутнього століття. Одночасно керівники будівництва турбувалися, аби пасажирам були створені найкращі умови під час їх перебування на летовищі. Не останнє місце у вирішенні цієї проблеми займало питання художнього оформлення приміщень, в яких люди чекатимуть прибуття, або відправлення літаків. Щоб залучити до цієї справи провідних майстрів пензля, був оголошений творчий конкурс, в якому взяли участь мистці з багатьох країн світу.

Першість здобула молода художниця з Києва Ольга Антоненко. Напевне, не варто доводити, яку радість вона відчула, коли довідалася, що її картина прикрасила одну із залів нового терміналу. Відповідаючи на запитання журналістів про почуття, викликані цією подією, киянка сказала, що мріє про той день, коли її картина буде вітати пасажирів, які прибуватимуть сюди українськими літаками.

І цей день настав, здійснилося бажання талановитої художниці. 9 червня 1994 року літак української летунської авіякомпанії здійснив інавґураційний рейс з Києва до Чикаґо.

Задовго до прибуття літака у новозбудованному терміналі чикаґського летовища О'Гара зібралися представники української громади міста, журналісти місцевих газет, радіо та телебачення, а також родичі тих пасажирів, які мають прибути з України. Приміщення святково прикрашене, багато квітів, на видному місці — плякат, який сповіщає про інавґураційний рейс. Поруч з летовищем на високих щоглах майорять прапори країн, літаки яких прибувають сюди. Щойно до них додали ще одне — українське синьо-жовте знамено.

До приземлення літака залишилося кілька хвилин, і я вирішив використати їх для знайомства з діточками, одягнутими в національні строї, які привертали загальну увагу присутніх. Їх четверо: Даниїла Пилипчак та її братик Роман і сестри Козицькі — Тамара та Роксоляна. Вони — вихованці школи балету та народного танку, яка працює при церкві свв. Володимира і Ольги. Їм було доручено виконати почесну справу: піднести хліб—сіль дорогим гостям.

Точно за розкладом сріблястий літак з українською національною емблемою м'яко приземлився. З Києва до Чикаґо прибула офіційна делеґація, до складу якої входили представники Президента України, Кабінету міністрів, різних міністерств та відомств. Назву лише кілька прізвищ: Михайло Зимовець — завідуючий відділом транспорту Кабінету міністрів, Микола Марченко — заступник міністра транспорту, Володимир Горбановський — віцепрезидент авіяційної компанії, Микола Кравець — генеральний представник авіяліній України в Північній Америці, Микола Шматко — генеральний директор міжнародного аеропорту Бориспіль. Серед прибулих був також представник американської амбасади в Україні пан Колобанюк та його дружина.

Вшанування учасників першого інавґураційного полету на летовищі О'Гара в Чикаґо.

Діти зі школи балету на народного танку при церкві свв. Володимира і Ольги зустрічають хлібом-сіллю гостей з Києва.

Висвітлення важливої події було доручено групі провідних українських журналістів, серед них мої колеґи по перу: В. Кулеба, головний редактор газети „Незалежність", А. Барчуков, заступник головного редактора першого каналу українського телебачення, В. Писанська, кореспондент газети „Голос України".

Урочистості відкрив Еріх Когн, який від імени посадника Чикаґо Ричарда Делі, всіх мешканців міста сердечно привітав гостей та пасажирів, прибулих із столиці незалежної України. Він зазначив, що понад 30 авіякомпаній світу здійснюють полети до Чикаґо, а цього разу приєдналася ще одна — українська. На згадку про знаменну подію в житті міст-побратимів Еріх Когн передав українським авіяторам книжку про Чикаґо.

До мікрофону підходить генеральний представник авіяліній України в Північній Америці Микола Кравець, який висловив щиру подяку за теплу, сердечну зустріч, за хліб-сіль і за добрі побажання. Далі він сказав:

„Незважаючи на нелегкий економічний стан в Україні, наша молода авіялінія першою серед незалежних держав СНД впевнено і динамічнорозвиваєсвої контакти з Америкою. Про це переконливо свідчать такі факти: протягом тижня українські літаки здійснюють три рейси до Ню Йорку, одни до Вашінґтону, а тепер відкрили нову лінію до Чикаґо, де проживає одна з найбільших в ЗСА українська громада. Повітряний міст, встановлений нашими пільотами, з'єднав українців діяспори з їх батьківщиною. Гадаю, що цей день увійде в історію українського народу, як одна із знаменних подій.

Маю ще одну приємну новину: 15 червня почнуться реґулярні рейси з Івано-Франківська до Ню Йорку, які будуть здійснюватися без проміжних посадок. Цією лінією зможуть скористатися пасажири, які їдуть до західніх областей України".

До слова запрошується генеральний консул України у Чикаґо Анатолій Олійник. Виголошена ним коротка, але яскрава промова була вислухана з великою увагою. Він, зокрема, зазначив, що інавґураційний полет, ставши вже історією, мусить відіграти ролю каталізатора, який сприятиме розвиткові економічних зв'язків між стейтами Середнього Заходу Америки та Україною.

„Середній Захід, — продовжував генеральний консул, — по праву називають промисловим та сільськогосподарським серцем ЗСА. І в той же час він залишається невідкритим новим світом для бізнесменів України, так само, як Україна теж покищо не стала широким полем для інвестицій з боку бізнесменів Середнього Заходу.

Ми сподіваємося, що нова летунська лінія стане надійним інструментом, з допомогою якого наші країни будуть плідно співпрацювати".

„Коли ми починаємо цей полет, — сказав віцепрезидент державної авіяційної компанії Володимир Горбановський, — ми знали, що у Чикаґо опинимося в колі друзів, однак змушений визнати, що теплота зустрічі, виявлена нам на летовищі, перевершила всі сподівання. Користуючись нагодою, хотів би від нашої компанії передати керівникам федеральної авіяційної адміністрації ЗСА, а також посадникові міста Чикаґо подяку за сприяння у відкритті нової летунської лінії".

Тепло зустріли присутні появу на трибуні видатного громадського діяча діяспори, голову комітету споріднених міст Чикаґо і Києва Юліяна Куляса.

„Три роки тому, — підкреслив він, — ми підписали документ про те, що столиця України і наше місто оголосили себе побратимами. Відверто кажучи, в той час нам навіть і не снилося, що колись матимемо прямий повітряний зв'язок між Україною та Америкою. Те, що видавалося неможливим, стало дійсністю. Чикаґо є визначним центром торгівлі, а Україна стає на шлях економічної незалежности. Тому то гадаю, що нова летунська лінія сприятиме молодій державі у вирішенні завдань, що стоять перед нею".

Коли закінчилися виступи, відразу почалася імпровізована пресова конференція. На запитання журналістів і представників української громади відповідали керівники департаменту авіяції міністерства транспорту України.

Подаю короткий запис питань та відповідей на них:

—*Познайомте нас, будь ласка, з залогою літака. Хто здійснював його приземлення в Чикаґо?*

— В пільотській кабіні знаходилися два капітани. Один з них — М. Марченко, заступник міністра транспорту, директор департаменту повітряного транспорту, він має право діючого пільота і здійснив приземлення літака з відмінною оцінкою.

Другий капітан — В. Швець, головний інспектор державної авіякомпанії України, він вважається пільотом департаменту.

— *А тепер кілька слів про тих, хто безпосередньо опікувався пасажирами.*

— Їх шестеро, всі мають добру професійну підготовку до роботи стюардесами, володіють іноземними мовами, є справжніми майстринями пасажирського сервісу. Заслуговують на особливу відзнаку Наталка Попова та Ірина Мазо. Вони киянки, чимало років віддали нелегкій праці на покладі літака. Крім всього стюардеси завжди можуть запропонувати пасажирам нове число газети „Свобода" і за це треба подякувати Миколі Кравцеві, який особисто привозить часопис до літаків.

— *Який тип літака здійснив перший рейс, скільки пасажирів він бере та яка тривалість лету з Києва до Чикаґо?*

— Літак ІЛ-62 М, бере 138 пасажирів, політ триває 12 годин.

— *Чи плянується змінити типи літаків, які тепер обслуговують далекі рейси?*

— Так, в наступному році передбачається придбати американські чи інші сучасні літаки, якими користуються багато авіякомпаній світу. Що ж до власного виробництва літаків, то можна сказати, що у нашому авіяційному комплексі ім. Антонова створено два типи літаків, які найближчим часом будуть використовуватися на місцевих лініях. Варто зазначити, що є програма будівництва власних машин, призначених для маґістральних маршрутів.

* * *

Наступного дня з нагоди інавґураційного полету відбулося прийняття у генеральному консульстві України в Чикаґо. Варто відзначити, що генеральний консул Анатолій Олійник та його дружина Зоя вперше приймали гостей у новому приміщенні дипломатичної установи, розташованої у центрі міста. Сюди були запрошені представники мерії, авіяційної служби, керівники туристичних аґентств, провідні бізнезмени, керівники українських громадських організацій, діячі церковних конфесій.

До присутніх з теплими вітальними словами звернулися генеральний консул Анатолій Олійник та віцепрезидент авіяційної компанії України Володимир Горбановський.

На прийнятті панувала атмосфера доброзичливости, відвертости та бажання зміцнити дружні відносини між Чикаґо і Києвом, Америкою та Україною. Практичним виявом цього стала безкоштовна гуманітарна допомога вищим навчальним закладам України з боку американського видавництва „Гофтон міффлін компані", яке передано цілу бібліотеку підручників та посібників з питань бизнесу, управління виробництвом та бухгальтерського обліку.

Чимало зусиль до того, щоб відібрати та систематизувати потрібні книжки та відправити їх тим літаком, який здійснив перший полет до Чикаґо, доклали професор Північноіллинойського університету Ярослав Комаринський та генеральний консул Анатолій Олійник. Понад тисячу томів було надіслано Львівському торговельно-економічному інститутові, Тернопільському інститутові народного господарства, Київському університетові та іншим інститутам і академіям.

У розмовах з учасниками прийняття я мав можливість переконатися в тому, що генеральний консул А. Олійник та М. Кравець виконали величезний обсяг підготовчих робіт, їм належиться подяка за те, що у домовлені строки був встановлений прямий зв'язок між Чикаґо та Києвом.

Мимоволі на пам'ять приходять рядки з поезії Максима Рильського „Так, ми мости будуємо у світі", в якій говориться, „що наша сила в єдності міцна".

Мости, в тому числі і повітряні, завжди нагадують мені міцне рукостискання. Міста-побратими подали один одному руки і вони застигли у дружньому потиску. Хай же славними будуть мости, які єднають людські серця!

Анатолій Гороховський

Боротьба...

(Закінчення зі стор. 2)

Робітник, який взяв на заводі якусь продукцію, щоб прогодувати свою сім'ю, бо держава не виплачує йому платню за тричотири місяці, отримує за це три-п'ять років позбавлення волі.

На основі антинародної злочинної постанови Верховної Ради комерційним структурам видано понад 1,500 ліценцій на вивезення за кордон сировини, металів, продуктів харчування, ліків на суму понад 5 більйонів американських долярів. Решта, понад більйони 900 мільйонів залишилося в закордонних банках, чи замінялося в „Мерцедеси", „Вольво", „Форди", закордонні вілли. За два роки при покровительстві міністра зовнішньоекономічних зв'язків Кравченка та його заступника Стешенка з України вивезено 125,000 тонн цукру, 7,000 тонн порошкового молока, 1.5 млн. пакетів валідолу, 20 тонн медичної сировини. Вони видали теж дозвіл на додатковий вивіз 8.5 мільйонів пакетів валідолу, 81 тонну медикаментів, 10 тонн лікарських рослин, 2,000 фляконів крапель Берища, що допомагає виводити з організму радіонукліди. І це тоді, коли в зоні підвищеної радіяції проживає 25,000 дітей в Україні!

Військові контрозвідчики не допустили спроби незаконно вивезти за кордон партії ракет, артилерійських установок, зброї, боєприпасів, викрадення 3-ох літаків і 5 гелікоптерів, чим унеможливили втрати понад 10 млн. дол.

Статистика боротьби проти корупції та організованої злочинности показує, що за скоєні злочини засуджено 104 урядові особи міністерств і урядів. У злочинців сконфісковано товарів та дорогоцінностей на 247 блн. карбованців. У банковій системі знешкоджено діяльність 19 злочинних мафіозних угрупувань, чим унеможливлено втрати державній економіці на суму понад 400 блн. карбованців. Перевірка 140 державних-експортерів продукції виказала, що вони не заплатили податків на 71 мільйонів долярів і 7 млн. німецьких марок. Щорічно діяльність мафіозних угрупувань, урядовців та злочинців спричинює державі втрату понад 12 блн. американських долярів.

Тому Григорій Омельченко, як свіжо обраний депутат та його однодумці, будуть вести боротьбу, зокрема в ділянці депутатської недоторканости. В жодній країні світу депутати не користуються таким іммунітетом, як в Україні. Народні депутати мусять бути рівні перед законом і судом з усіма громадянами України. В тому напрямі буде Г. Омельченко вести свою акцію, як депутат до Верховної Ради.

* * *

Тут насувається ще одна проблема. Існують побоювання, що у випадку невдачі Президента Леоніда Кравчука, його наступник тяготітиме до співпраці з Росією. Заходить небезпека, що на випадок співдружности колишніх республік СССР Росія змагатиме до поширення своєї переваги. Тому наші провідні чинники в діяспорі повинні б заінтабулювати будинки українських амбасад і посольств, які придбано діяспорою і передати їх на власність Уряду України, аж поки проблема нашої незалежности й суверенности повністю не заіснує. Ці будинки повинні б бути безкоштовно передані в користування України, але покищо не стати власністю нашої батьківщини.

Зреферував
Володимир Барагура

У ПОНЕДІЛОК, 27-ГО червня, Верховний суд ЗСА голосами 6 до 3 вирішив, що утворення окремої шкільної округи нюйоркським стейтом для села ультраортодксальних жидів суперечить Конституції. Мова про місцевість Кіряс Джоел, де спеціяльним законом 1989 року створено цю окрему шкільну округу виключно для мешканців згаданої жидівської секти. Це, на думку судді Верховного суду Дейвида Сутера, є недозволеним порушенням першої поправки до Конституції.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА Билла Клінтона намагається знайти додаткові приміщення для процесування біженців з Гаїті, кількість яких з кожним днем збільшується. Крім того, ЗСА звернулися до демократично обраного гаїтянського президента Жан-Бертранда Арістіда, який перебуває на вигнанні у ЗСА, щоб звернувся до своїх співвітчизників зі закликом не вирушати в морську мандрівку до ЗСА в таких непридатних до цього човнах. Однак він від цього відмовився кажучи, що „Гаїті тепер, як горіючий дім, а він не буде зупиняти людей втікати від вогню". Ситуація з гаїтянськими втікачами починає викликати непередбачені труднощі для ЗСА — за минулих п'ять днів морська прибережна сторожа підібрала 2,700 гаїтянців, це більше, ніж за цілий 1993 рік.

УВКРада...

(Закінчення зі стор. 1)

ник голови Башкіртостану, який приїхав із власним хором на відзначення 350-ліття гетьмана Івана Мазепи, заявив, що його організація готова вплатити свою вкладку, але російський банк не дозволяє висилати гроші в Україну. При цьому він поінформував, що в Башкіртостані буде відкрито 4 українські школи, а також засновано науковий центр україназнавства.

Олександер Бут — голова українців Придністров'я — висловив побажання, щоб УВКРада організувала конференції про всіх українців у світі і про окремі громади — для відродження українства в колишніх республіках СССР, а тепер суверенних державах. На цьому засідання перервано, бо о 6-ій год. вечора в Будинку Вчителя був запланований вечір в честь гетьмана Івана Мазепи.

Продовження нарад відбулося на другий день уже в Батурині, де обговорювано бюджет УВКРади та робочу програму, а саме: 1) Створення Інституту Ґеноциду під головством Дж. Мейса, який тепер перебуває в Україні, для дослідження українського ґеноциду, який повинен займатися збором усних і письмових свідчень, архівних матеріялів про голодомор, політичні репресії тощо, щоб насвітлити це питання у всіх його аспектах.

2) Створення інституту дослідження діяспори, про що реферував Богдан Горинь. Головним завданням інституту мала б бути організація та координація дослідження української діяспори, щоб вивчити її минуле й сучасне і в парі з тим збереження пам'яток української матеріяльної і духовної культури. Тут важливим аспектом діяльности мало б бути дослідження українських етнічних територій та реґіонів української колонізації. У зв'язку з тим був приготований спеціяльний випуск організаційного комітету для створення такого інституту разом із статутом. 3) Генерал К. Морозов реферував про потребу створення Центру Стратегічних Досліджень воєнно-політичних проблем національної і реґіональної безпеки. Сам центр повинен бути громадською незалежною науковою організацією.

Нарада прихильно поставилася до запропонованих плянів Секретаріяту УВКРади, які повинні бути незалежні і діяти на базі суспільно-громадських фондів.

Іншою важливою справою, поданою до відома на нараді, був проєкт перевидати доповнені спогади Данила Шумука під назвою „За східнім обрієм". Провідники УВКРади поставили собі за завдання використати спогади живого ще „патріярха" каторжників Данила Шумука, якому доля судила 42 роки відбути по тюрмах польських — за комунізм, німецьких — за підпільну роботу в часі війни, і в комуністичних — за націоналізм. На базі його спогадів Президія УВКРади організує продукцію фільму „Данило Шумук — український каторжник". До речі, Данило Шумук брав участь у відзначенні 350-ліття народження гетьмана Івана Мазепи в Батурині.

Щоб покрити кошти створення такого фільму, УВКРада плянує звернутися за допомогою до західної діяспори.

Важливим питанням було також видавання демократичних часописів, головно „Народної Газети", „Вістей з України" та ілюстрованого журналу „Україна". Перша, згідно з заявою М. Слабошпицького, перестала виходити з браку фондів. Ілюстрований журнал „Україна" з тижневика перейшов на двотижневик і бігляди на майбутнє не надто рожеві.

В Батурині знову обговорювано питання бюджету, який на базі добровільних заяв представників окремих організацій можна розраховувати на не більше як на 10,000 дол.

Практика виявила, що багато організацій мають бажання бути членами УВКРади, але не багато хочуть платити членські внески, без яких жодна суспільно-громадська організація не може існувати.

Голова УВКРади І. Драч звернувся до окремих представників організації з запитом, у якій висоті вони готові платити членські внески. Представник СКУ радив ухвалити висоту поміркованого членського внеску для організацій, яка повинна бути передумовою членства в УВКРаді, і коли дана організація хоче бути членом — повинна ту квоту платити.

Цим разом знову не було часу закінчити передбачену програму нарад і її продовжувано в Києві 30 травня, вже при зменшеній кількості учасників.

При в'їзді до Батурина голова УВКРади І. Драч запросив представника СКУ відібрати від привітальної групи Батурина хліб і сіль, що, очевидно, було виявом почести для СКУ. Однак, не зважаючи на те, що СКУ вплатив свою вкладку до УВКРади за 1993 і половину за 1994 рік голова УВКРади не вважав за потрібне покликати представника СКУ ані до Президії трьох імпрез, які відбувалися в Батурині, ані до привіту.

В Києві посипалось дещо критики на діяльність проводу УВКРади, зокрема з боку О. Десняка-Руденка, голови Об'єднання Українців Росії, та Олександра Бута, голови Українців Придністров'я, Олексія Брися, голови Української громади у Воркуті. Основною темою критики було: брак часу на обговорення не тільки справ, представлених Президією УВКРади, але також не передбачено можливости звітів з окремих країн поселення українців. Люди приїхали з далеких країв: Австралії, Арґентини, Бразилії, з Далекого Сходу, з Кавказу, але для них була призначена роля слухачів. Їм не дано змоги поділитися своїм власним досвідом і виявити свої успіхи, а також труднощами в їхній суспільно-громадській роботі.

В нарадах Президії УВКРади були представлені Австралія, Арґентина, Бразилія та ЗСА і Канада. Від Української Американської Координаційної Ради Уляну Дячук заступав Юрій Іхтіярів, В. Баранецький від Комітету Допомоги Україні в ЗСА, а Віктор Педенко — від Товариства Розбудови України в Канаді.

Не було представників від УККА та від західньоевропейських країн за винятком Франції, яку репрезентував інж. В. Михальчук, член Секретаріяту СКУ.

Президію Секретаріяту СКУ, замість президента д-ра Д. Ціпивника, представляв д-р В. Верига.

Появляються брошури-„метелики" про Закарпаття

Чикаго (КоЗІ). — Закарпатська проблематика сьогодні стає популярною. Так само автори на Закарпатті та в діяспорі беруться за перо і присвячують свої праці, іноді й монографії, карпатоукраїніці.

В Ужгороді постало Видавництво „Гражда" (редактор Іван Ребрик), яке випускає книжечки малим форматом, що їх колись називали „метеликами", про різні аспекти новітньої історії Закарпаття та про сучасність.

Першим числом появилася збірка науково-публіцистичних статтей Олекси Мишанича п. з. „Політичне русинство і що за ним". Крім статті-доповіді, виголошеної у Львові 9-го жовтня 1993 року на ту ж тему, поміщено ще такі його статті: „Руська мати нас родила" та „Олександер Духнович серед нас".

Другою книжечкою Видавництва „Гражда" є праця Василя Маркуся „Політична і державно-правна еволюція українського Закарпаття", у якій автор простежує розвиток закарпатських українців від народу-племени через автономістські прагнення до державності й соборності.

І, врешті, видано третю книжку з передруком вже майже забутих статтей Луки Мишуги „Підкарпатська Русь, сучасний стан" (Відень 1921) та Ортоскопа (Миколи Творидла) „Державні змагання Прикарпатської України" (Відень, 1924 р.). Обидві праці базгаті на фактичний матеріял, зокрема про Карпатську Україну в 1918—23 роках та про чеську політику в краю.

Замовляти можна в Комісії зв'язку й інформації закарпатських українців: Ко ZI 2247 W. Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622-4828. Ціна трьох книжечок 10 дол., що включає пересилку, або можна замовляти окремо: 4 дол. (книга О. Мишанича), 2 дол. (В. Маркуся) і 3 дол. (Мишуги-Ортоскопа), при чому слід додати 1 дол. за пересилку.

Актор...

(Закінчення зі стор. 1)

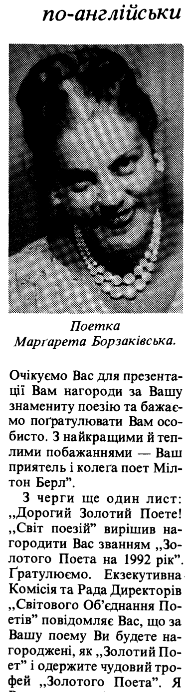
буватиме цілий місяць і радо дасть в українських осередках ряд своїх літературних концертів. До них має він широкий репертуар, а напереді його ставить поезію Івана Франка.

Взагалі С. Максимчук дуже підкреслює свою любов до рідного слова, яке, як І. Дзюба казав, він „вивів з гетта". З того приводу українські письменники взяли його під особливу опіку і, як сам стверджує, — має право говорити, що слово зробило його славним та широковідомим, заслуженим артистом України.

Понад 30 років С. Максимчук займається рецитацією, тож не диво, що десятки авторів є постійно у його виконанні. Сам стверджує, що такого слова, яке він несе серед нашу публіку і яке він привіз сюди — часто не можна чути, тому так бажає поділитися своїм мистецтвом із слухачами в ЗСА.

Першими його слухачами будуть студенти курсів українознавства в Гарварді, а відтак є надія, що знайде він шлях до широкої української публіки у різних осередках та літніх оселях, де перебуватимуть в найближчому часі наші громадяни. Він сподіється також, що тут знайде він нових авторів та героїв його „Заньківчанських вечорів", яких запросить до участи в Україні.

Українка пише вірші по-англійськи

Поетка Маргарета Борзаківська.

Приємно довідатись, що українка з Києва пише вірші англійською мовою й за це дістає нагороди. Нею є Маргарета Борзаківська, колишня акторка Ансамблю Українських Акторів під мистецьким керівництвом Володимира Блавацького, згодом „Театру в п'ятницю" під керівництвом Володимира Шашаровського. Маргареті Бог дав вроду. Відразу пізнати, що вона — зі шляхетного роду. Нічого дивного, бо її діди були вищими старшинами царської Армії, а її батько — полковником. Про те, що вона — українська патріотка, подбала її мати, що любила свою доню-мізинку.

До того, як її вислано на роботи до Німеччини, деякий час жила у Варшаві. В Німеччині важко працювала, маючи пов'язку на рукаві з написом „Ост", як усі, що походили з теренів Наддніпрянської України.

З Ансамблем Українських Акторів приїжджає до Америки, до міста Філядельфії. Вивчивши англійську мову ще в Реґенсбурзі, дістається на працю в шпиталі як медсестра. Ця праця не була їй чужою, бо вона в Києві закінчила медичну школу.

Автор оцих рядків назвав би її працьовитою бджілкою. Вона мабуть не всидить однієї хвилини безчинно. Вона не вдовольняється, що її Господь обдарував голосом, про що ми переконались, коли вона виступала в „Наталці Полтавці". Вона завжди прагне до вершин, тому записується до „Сетлемент Мюзік Скул", щоб удосконалити голос.

Відвідавши нас, показує мені й дружині велику книгу англійською мовою „Світові вибрані поезії", видана 1993 року. Внизу слова: „Національна Бібліотека".

Розгортаємо книгу, в якій поміщено поезії 3.692 поетів, між ними є й Маргарета Борзаківська.

Декілька літ тому в „Дейлі Ньюз" у Філядельфії з'явились вірші Борзаківської. Редактор Рон Еврі пише: „Борзаківську, яка тільки що закінчила Медичну Школу в Україні, німці забирають до остівського табору. В початках у ЗСА працювала як медична сестра. Вона пише поезії українською та англійською мовами".

Подається низку нагород за визначні поезії Маргарети Борзаківської: 1991 р. — Почесне свідоцтво за поему „Після Революції — Україна 1921". У цьому творі М. Борзаківська описує жахіття голоду, як люди лежали опухлі на хідниках. На другий день їх кидали на вантажні авта, щоб присипати сирою землею. „Я і моя родина, дякуючи Всевишньому, якось вижили".

Завершуючи жахливу картину, в поетичній формі дякує Всевишньому за його велику благодать, що був ласкавий для її родини й для неї. Знаємо, що вона вже так є в ЗСА, що до українців ставляться дещо насторожено. М. Борзаківська своєю поезією пробила, як кажуть, перший лід. З наступними річними конкурсами поезій пішло набагато легше. Поетеса здобула до себе довір'я. Після одержання кожної чергової нагороди, М. Борзаківська одержувала похвальні листи від авторитетних осіб. Деякі з них у фрагментах зацитуємо.

1992 Р. М. Борзаківська дістала найвищу нагороду — „Золотий поет на 1992 рік". Почнемо від цього листа: „Дорога Товаришко! — „Золотий Поете!" Повідомляю Вас, що деякі з моїх близьких друзів з Голлівуду є запрошені на презентацію — Мартин Ландав, Естелла Гетті, Ширла Джонс, Берлі Коппел і колишній сенатор Євген МекКарті й інші вибрані особи. Очікуємо Вас для презентації Вам нагороди за Вашу знамениту поезію та бажаємо поґратулювати Вам особисто. З найкращими й теплими побажаннями — Ваш приятель і колега поет Мілтон Берл".

З черги ще один лист: „Дорогий Золотий Поете! „Світ поезій" вирішив нагородити Вас званням „Золотого Поета на 1992 рік". Ґратулюємо. Екзекутивна Комісія та Рада Директорів „Світового Об'єднання Поетів" повідомляє Вас, що за Вашу поему Ви будете нагороджені, як „Золотий Поет" і одержите чудовий трофей „Золотого Поета". Я Вами дуже радію — Еді Лу Кол".

Говард Елі пише: „Ви маєте рідкісний талант. Вашу поезію публікуватиме у книзі „Видатні поети на 1994 рік". Запрошуємо Вас стати членом Дорадчої Комісії".

У 1993 році М. Борзаківська дістає нагороду „Видатний поет", в 1994 р. одержує ще дві нагороди — „Упривільйований поет" і „Нагороду з вибору видавців".

Поздоровляємо М. Борзаківську з її вкладом в американську літературу.

На завершення подаємо фрагмент її українського вірша „Туга", друкованого в „Рідному слові" 9-го липня 1993 року:

До дзвонів прислухаюсь
хвилину,
Над Дніпром бачу
церковцю стару,
Ті дзвони нагадують
батьківщину,
Їх годі призабути, доки
живу.

Коли вже проминули
морози,
А поля мов збудились зі зну,
Я тужу і бачу крізь сльози,
До болю дорогу Україну
мою".

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ. — Вибух гранати в помешканні кандидата на посаду голови Міської Ради, директора малого підприємства „Москва" Генадія Балашова став поштовхом для цілої низки його виступів. У Центрі „Політичні ініціятиви" відбулася його пресова конференція, пізніше кілька сотень людей зібралися на мітинг біля Міської Ради. На пресовій конференції Балашов зазначив, що не вважає це політичною акцією. „Ймовірніше, це сталося через мою тверду кадрову політику як директора малого підприємства", — пояснив кандидат на посадника міста. Він також зауважив, що через тиск з боку партії влади вже три особи зняли свої кандидатури, а для інших трьох настав час випробувань. Ще одну пресову конференцію провели тут прокомуністичні сили, які закликали на президентських виборах голосувати за Олександра Мороза.

СЛАВУТИЧ. Тут відбулася представницька міжнародна конференція з проблем довкілля з участю представників 14-ох міст України та 35-ох міст Европи. Учасників конференції привітав Президент України Леонід Кравчук. На конференції обговорено проєкт Світової організації охорони здоров'я „Здорові міста". Проєкт передбачає створення ефективних управлінських структур, що забезпечили б новий підхід до охорони здоров'я мешканців міст, котрі постраждали від катастрофи в Чорнобилі.

ЛУГАНСЬКЕ. — Як відомо, Луганський Верстатобудівний завод (ЛВЗ) в рамках конверсії налагодив випуск розмінної монети української гривні. Колишній прем'р-міністер Вітольд Фокін 1992 року підписав угоду з італійською фірмою про спорудження монетного двору в Луганському. Після резиґнації Фокіна сталася деяка переорієнтація. Зупинилися на Британській Королівській монетній компанії, яка входить до числа трьох найсучасніших монетних дворів світу разом з компаніями Канади та Південної Африканської Республіки. ПАР ще наприкінці 1991 року пропонувала збудувати монетний двір у Києві, щоб задовільнити попит держав СНД, оскільки монетні фабрики західніх країн і так перевантажені контрактами. Тепер на складах заводу вже накопичено десятки тонн розмінної монети української гривні.

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

КАТЕРИНА ДУРКІН член УНС Відд. 88-го Т-ва „Союзівка" в Керґонксоні, Н.Й. померла 12-го січня 1993 року на 81-му році життя. Нар. 26-го листопада 1911 року у Вестпорт, Масс. Членом УНС стала 1976 року. Залишила у смутку дочку Андрею Курасьну, внучку Катерину Блюстін і правнуків Катерину, Дениса і Кристал. Похорон відбувся 13-го січня 1993 року на Cedar Hill Crematorium в Ньюбурґу, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Стефанія М. Гаврилюк, секр.

КАТЕРИНА ГЛИВА член УНС Відд. 94-го Т-ва ім. Маркіяна Шашкевича в Гемтремку, Миш. померла 24-го вересня 1993 року на 60-му році життя. Нар. 31-го грудня 1933 року в Дітройті Миш. Членом УНС стала 1943 року. Залишила у смутку мужа Івана, синів Стефана і Миколу з родиною. Похорон відбувся на цвинтарі Mt. Olivet в Дітройті, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!

Олена Татарська, секр.

ЛЮБОВ ВІЛЬХА член УНС Відділу 409-го Т-ва ім. св. Івана в Данмор, Па. померла 9-го квітня 1994 року на 87-му році життя. Нар. 12-го жовтня 1906 року в Олифанті, Па. Членом УНС стала 1938 року. Залишила у смутку чотири сестри Марію Вітко, Джоел Моррісон, Гови Боланд і Віру Вільху. Похорон відбувся на Indiantown Gap. Nath. Cemetery.

Вічна Їй Пам'ять!

Дженет Г. Боланд, секр.

АННА ФИЛАК член УНС Відд. 13-го Т-ва ім. св. Миколая в Вотервліті, Н.Й. померла 15-го квітня 1994 року на 75-му році життя. Нар. 1915 року у Вотервліті, Н.Й. ЗСА. Членом УНС стала 1965 року. Залишила у смутку брата Івана з родиною та дальшу родину. Похорон відбувся 19-го квітня 1994 року на цвинтарі св. Миколая в Колонії, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Павло Шевчук, секр.

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплановано такі турніри:

2-3-4-го липня — УСЦАК-Схід
6-7-го серпня — Подвійні ігри
2-5-го вересня — Крайові чемпіонати УСЦАК
22-23-го жовтня — КЛК